

МЕСЕЧЕН БЮЛЕТИН СЕКТОР „ПЛОДОВЕ И ЗЕЛЕНЧУЦИ“
ЮЛИ, 2022

**1. Баланс на предлагането и потреблението на
сектор „Плодове и зеленчуци“ юли, 2022 г.**

1.1. Плодове

	Малини 	Кайсии 	Праскови
Предлагане, тона	1 873	21 862	8 195
Производство 2022г., тона	1 625	21 351	7 869
*Внос и вътреобщностни доставки, тона	248	511	326
Потребление, тона	1 824	18 698	5 798
**Потребление за прясна консумация, тона	231	11 358	3 928
**Потребление за преработка в страната, тона	561	7 316	1 867
*Износ и вътреобщностни доставки, тона	1 032***	24	3

Източник: отдел Агростатистика МЗХГ, НСИ и собствени изчисления

*Данните са за периода от 01.01.2022г. до 30.06.2022 г.

**Данните са за периода от 01.01.2022г. до 31.07.2022 г.

***При замразените малини в експорта са включени и количества от реколта 2021г.

1.2. Зеленчуци

	Домати 	Картофи 	Краставици 	Пъпеши
Предлагане, тона	81 003	68 433	55 885	11 714
Производство 2022г., тона	31 532	38 812	38 253	10 231
*Внос и вътреобщностни доставки, тона	49 471	29 621	17 632	1 483
Потребление, тона	78 895	66 125	51 889	6 738
**Потребление за прясна консумация, тона	62 350	62 523	47 430	6 680
**Потребление за преработка в страната, тона	7 680	3 200	480	0
*Износ и вътреобщностни доставки, тона	8 865	402	3 979	58

Източник: отдел Агростатистика МЗХГ, НСИ и собствени изчисления

*Данните са за периода от 01.01.2022 г. до 30.06.2022 г.

**Данните са за периода от 01.01.2021г. до 31.07.2021 г.

2. Анализ на пазара.

Цени на едро /тържища/ и цени на дребно през юли

2.1. Цени на едро

Средномесечни цени на едро на основни плодове, лв./кг, юли 2022г.

ПРОДУКТ	Май 2022	Юни 2022	Юли 2022	промяна в % юли / юни 2022	Юли 2021	промяна в % 2022 / 2021
ЯБЪЛКИ	2.10	2.14	2.20	2.8	1.99	10.6
КРУШИ	3.51	3.56	3.43	-3.7	3.05	12.5
ЧЕРЕШИ	8.82	3.47	3.06	-11.8	3.32	-7.8
ЯГОДИ	4.69	4.03	4.71	16.9	5.80	-18.8
ДИНИ	-	1.15	0.68	-40.9	0.60	13.3
КАЙСИИ	-	3.26	2.40	-26.4	2.55	-5.9
ПРАСКОВИ	-	-	2.19	-	2.33	-6.0

Източници: Държавна комисия по стоковите борси и тържищата (ДКСБТ) и Система за агропазарна информация (САПИ)

При плодовете

- Ягодите и ябълките повишават цените си през юли, докато сезонните плодове дини и кайсии значително поевтиняват.
- На годишна база -юли 2022/2021г., при дините се отбелязва най-голям ръст на средномесечната цена – с 13.3 %, ягодите поевтиняват най-много с 18.8%, череши, кайсии и праскови с около 7% .

Средномесечни цени на едро на основни зеленчуци лв./кг, юли 2022 г.

ПРОДУКТ	Май 2022	Юни 2022	Юли 2022	промяна в % юли / юни 2022	Юли 2021	промяна в % 2022 / 2021
КАРТОФИ	1.14	1.15	1.10	-4.3	0.71	54.9
ЛУК ЗРЯЛ	1.03	1.14	1.15	0.9	0.73	57.5
ДОМАТИ	3.71	2.42	2.24	-7.4	1.62	38.3
КРАСТАВИЦИ	2.74	1.80	1.85	2.8	1.56	18.6
ЗЕЛЕ	1.15	0.90	0.80	-11.1	0.75	6.7
МОРКОВИ	1.24	1.26	1.19	-5.6	0.96	24.0

Източници: Държавна комисия по стоковите борси и тържищата (ДКСБТ) и Система за агропазарна информация (САПИ)

При зеленчуците

- От наблюдаваните зеленчуци – зеле, домати, моркови и картофи поевтиняват спрямо юни с между 11.1% и 4.3%, лука почти не променя цената си, а краставиците поскъпват през юли.
- Най-голямо месечно увеличение на цените през юли има при краставиците около 3%.
- В сравнение с 2021 г., през 2022 г. се повишават цените на всички наблюдавани зеленчуци, като най-голямо е повишението при зрял лук 57.5% и картофи – 54.9%.

2.2. Цени на дребно

Средномесечни цени на дребно на основни плодове лв./кг.

Плодове	Юли 2022	Юли 2021
Ябълки	2.62	2.43
Череши	4.50	4.43
Круши	4.00	3.64
Ягоди	7.35	6.57
Кайсии	3.21	3.38
Дини	1.04	0.85
Праскови	2.88	3.04

Източници: Държавна комисия по стоковите борси и тържищата (ДКСБТ) и Система за агропазарна информация (САПИ)

При всички наблюдавани плодове се наблюдава повишение на цената на дребно спрямо миналата година с изключение на кайсии и праскови.

Средномесечни цени на дребно на основни зеленчуци лв./кг.

Вид зеленчук	Юли 2022	Юли 2021
Домати	2.84	2.21
Зеле	1.24	1.12
Картофи	1.44	1.06
Краставици	2.43	2.08
Лук кромид	1.53	1.25
Моркови	1.74	1.44

Източници: Държавна комисия по стоковите борси и тържищата (ДКСБТ) и Система за агропазарна информация (САПИ)

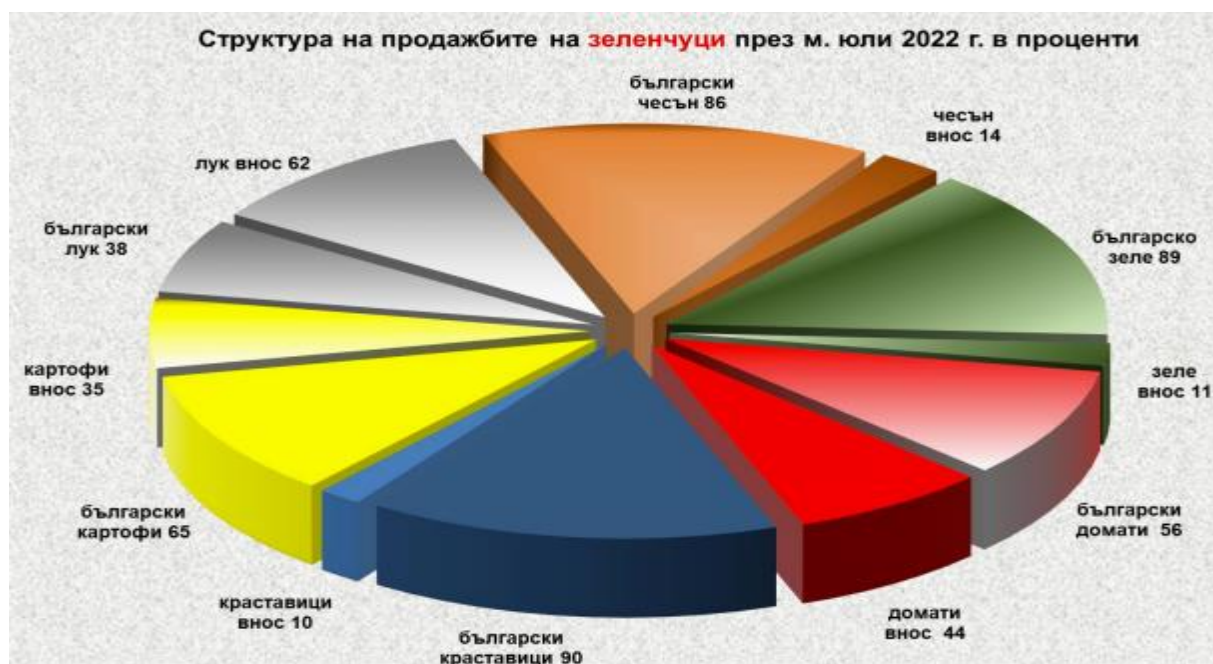
Всички наблюдавани зеленчуци поскъпват през юли 2022 г. спрямо същия месец на 2021 година.

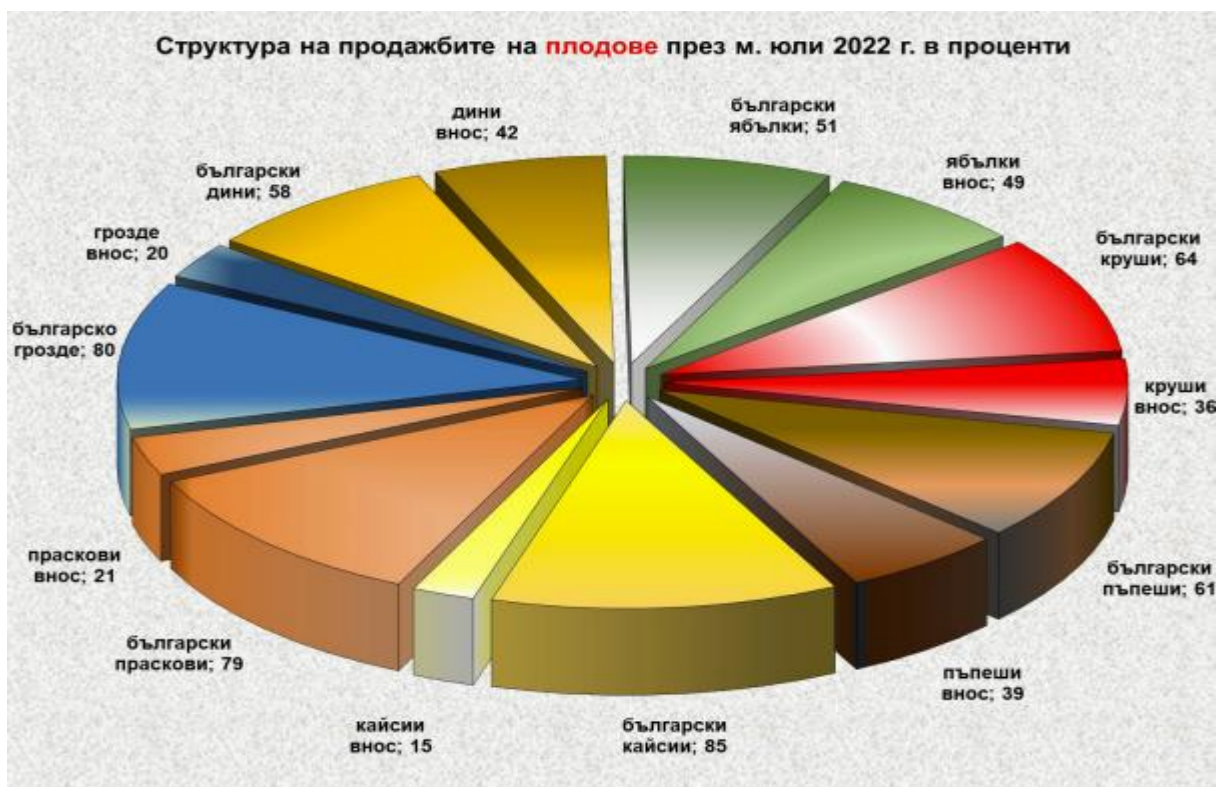
3. Плодове и зеленчуци

От късните есенни до ранните пролетни месеци относителният дял на българските плодове и зеленчуци на пазара е изключително нисък, но през летните месеци количествата българска продукция се увеличават.

Наблюденията върху пазара на зеленчуците и плодовете през м. юли показват, че относителният дял на предлаганите количества българска продукция на повечето стоки е по-голям от дела на продажбите от внос.

Мониторингът на пазара на зеленчуци през месеца показва превес на вносната продукция само при продажбите на лук (62%). Предлаганите количества български краставици, зелето и чесъна преобладават на пазара през месеца и са около 90% от общо предлаганите зеленчуци. Количествата български картофи съставляват 65% от общите продажби, а българските домати леко надвишават продажбите от внос.

Източник: Държавна комисия по стоковите борси и тържищата (ДКСБТ)

4. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ФИТОСАНИТАРНОТО СЪСТОЯНИЕ НА ТРАЙНИТЕ НАСАЖДЕНИЯ КЪМ 05.08.2022 г.

СЕМКОВИ ОВОЩНИ ВИДОВЕ

Фенофаза:

Ябълки и круши: ВВСН (78-81) „Плодовете са достигнали 80 % от окончателния си размер“ - „Начало на узряване: първа поява на специфичното за сорта оцветяване“

Контрол на вредителите:

Обикновена крушова листна бълха /*Cacopsylla pyri*/

В област Пазарджик се наблюдават смесени форми на неприятеля - яйца, ларви и възрастни. Плътноста остава над регистрираните ПИВ.

Ябълков плодов червей /*Laspeyresia pomonella*/ = /*Cydia pomonella*/

Плътноста на неприятеля остава устойчиво висока. През месец юли се наблюдава изхранване и какавидиране на гъсеници от първо поколение и развитие на второ поколение. Регистрирано е обичайно застъпване между поколенията в този период на развитие. Летежът на пеперуди от първо поколение, отчетен за седмица по феромонови уловки е над ПИВ за областите: Благоевград, Пазарджик, Кюстендил, Силистра и Сливен. Плътност под ПИВ е отчетена в област Видин.. Начало на летеж на пеперуди от второ поколение на неприятеля се наблюдава в областите: Бургас, Видин, Кюстендил, Пазарджик, Перник, Стара Загора, Търговище и София област, начало на яйцеснасяне има в областите: Бургас, Враца, Пазарджик,

Кюстендил, Стара Загора, Търговище, София област и Ямбол, начало на излюпване е констатирано в областите: Благоевград, Бургас, Варна, Видин, Враца, Кюстендил, Кърджали, Монтана, Пазарджик, Плевен, Разград, Стара Загора, Търговище и Шумен. Констатирани пресни вгризвания в плодовете от гъсениците от второ поколение над ПИВ е наблюдавана в областите: Благоевград, Кюстендил, Пазарджик и Търговище. В областите: Бургас, Варна, Ловеч, Монтана, Плевен, Стара Загора и Ямбол наблюдаваните пресни вгризвания са в границите под и около ПИВ.

Червен овощен акар /*Panonychus ulmi*/

През месец юли е установено развитие на смесени популации от летните поколения на неприятеля. В област Благоевград – в ябълковите насаждения е проследено развитието на популацията от червен овощен акар. Там установената плътност е над ПИВ, а в областите: Кюстендил и Пазарджик отчетената плътност е под ПИВ.

Кръгломиниращ молец /*Cemistoma scitella* /= /*Leucoptera malifoliella*/

Не е констатирано повишаване на популационната плътност и разширяване ареала на разпространение при развитие на второ и трето поколение на неприятеля в областите с констатирано нападение от предходни години. Наблюдава се развитие на второ поколение в област Бургас - начало на излюпване от 11.07. и първи видими мини от 17.07. В областите: Видин и Пазарджик се наблюдава развитие на второ и трето поколение, като плътността остава ниска в границите под ПИВ. В област Враца плътността на неприятеля е под ПИВ, начало на летеж на пеперуди от трето поколение се наблюдава от 09.07., начало на излюпване от 20.07. В област Стара Загора е установено масово излюпване и първи видими мини в периода 10-12.07., като плътността е под ПИВ.

Калифорнийска щитоносна въшка /*Quadraspidiotus perniciosus*/

Установено е развитие и вредна дейност на второ поколение на неприятеля. Начало на летеж на мъжки индивиди е констатиран от в областите: Кюстендил и Пазарджик. Живо раждане на ларви от второ поколение има в областите: Кюстендил и Стара Загора. Силно намножаване на вредителя от последните години се наблюдава в област Пазарджик.

Бяла американска пеперуда /*Hyphantria cunea*/

През месец юли е констатирано развитие на второ поколение на неприятеля. Наблюдава се начало на летеж на пеперуди от второ поколение от 15.07., начало на яйцеснасяне от 18.07. и начало на излюпване от 27.07.

Струпяване по ябълката /*Venturia inaequalis*/

През месец юли е установена степен на нападение в област Благоевград - първа степен по листата до 5 % и 3-5 петна по плода. В областите: Бургас, Враца и Монтана степента на нападение е ниска; в област Видин - средна степен на нападение; в област Варна нападение по листата от 2-6 % и по

плодовете 2-4 %; в област Враца 0-5 % нападение; в областите: Кюстендил и Пазарджик - средна до силна степен на нападение по листата и слаба до средна степен по плодовете; в област Плевен 5-10 % нападение по листата и 5% по плодовете; в област Търговище 2-7 % по листата и 0-5% по плодовете; в област Силистра 1-10 % нападнати листа; в област Кърджали 8-25 % петна по листата; в област Сливен 3-5 % по плодовете.

Брашнеста мана по ябълката /*Podospaera leucotricha*/

В област Благоевград нападението е първа степен (до 5 % нападнати латораста). В областите: Бургас, Враца и Монтана се наблюдава слаба до средна степен на нападение. Слаба степен на нападение има в област Кюстендил, средна до силна степен на нападение в областите: Пазарджик и Сливен, 0,5-8 % нападение в област Силистра, 0-1 % нападение в област Ловеч.

Късно кафяво гниене /*Monilinia fructigena*/

в област Благоевград падналите локални валежи в началото на месеца със значителни количества създадоха влажна среда и провокираха развитието на **патогена**. Отчетено е нападение от 1-ва степен по плодовете (3-5%). Проведени са 2 броя третириания. Слабо нападение по клонки и плодове е констатирано в област Кюстендил. Нападение до 3 % от плодовете в област Плевен.

КОСТИЛКОВИ ОВОЩНИ ВИДОВЕ

Фенофаза:

Праскови: (ВВСН 75-87) „Плодовете са достигнали половината от окончателната си

големина“ - „Беритбена зрялост“

Кайсии: (ВВСН 87-89) „Беритбена зрялост“ - „Консумативна зрялост (плодовете са с типичния си вкус и твърдост)“

Череша и вишни: (ВВСН 91) „Растежът на латорастите е приключен; листата са наситено зелени“

Сливи: (ВВСН 81-89) „Начало на оцветяване на плодовете“ - „Консумативна зрялост (плодовете са с типичния си вкус и твърдост)“

Контрол на вредителите:

Източен плодов червей /*Grapholita(Aspila) molesta*/

Масово излюпване и вредна дейност на гъсениците от второ поколение е констатирано в цялата страна. Обявени са две-три третириания, като масово са извършени две на 2,449 хил. ха. През първата половина на месец юли в областите: Благоевград и Пазарджик е отчетен начало на летеж на пеперуди от трето поколение. До края на месеца в област Благоевград е регистрирана масово вредна дейност на гъсениците от тази генерация, обявени и проведени са две третириания в този район. В област Сливен е отчетено начало на летеж на пеперудите от трето поколение.

Прасковен клонков молец /*Anarsia lineatella*/

През месец юли продължава развитието на второ лятно поколение. Отчита се излюпване и изхранване на гъсениците. В района на Благоевград в началото на втората десетдневка на месеца е отчетено начало на летеж на пеперудите от трето поколение, като до края на периода има излюпване и изхранване на гъсениците от това поколение. Проведени са две-три третириания, комбинирани с тези срещу Източен плодов червей. В градини с редовно провеждани растителнозащитни дейности не са допуснати поражения от гъсеници на двата неприятеля.

Черничева щитоносна въшка /*Pseudaulacspis pentagona*/

Развитие на трето поколение се наблюдава в района на Благоевград. Отчетена е плътност над ПИВ (от 55-80 бр. ларви/100 см клонка). До края на месеца е установено начало на излюпване на ларвите от това поколение. Проведено е пето поредно третиране в прасковените насаждения.

Зелена прасковена листна въшка /*Myzus persicae*/

В област Благоевград е констатирана поява на неприятеля който за кратко време сформира плътни колонии от ларви при 9-15 % нападнати летораста.

Тетранихови акари /*Tetranychus spp.*/

Климатичните условия през месец юли благоприятстваха размножаването на тетраниховите акари по костилковите видове в област Благоевград. Плътността варира от 7-27 броя/лист (над ПИВ) при 5-10 % нападнати летораста. Проведени са две третириания.

Сливов плодов червей /*Laspeyresia funebrana*/=*Grapholita funebrana*/

През месец юли се наблюдава масово излюпване на гъсениците от второ поколение. Продължава изхранването на гъсениците във всички райони. Дадени са сигнали за извеждане на борба, по две третириания за второ поколение. Установен е силен летеж на пеперудите по феромоновите уловки. Отчетени са 6-80 броя пеперуди /ФУ/ за седмица и 1,5-3 % нови вгризвания по плодовете (над ПИВ). Постигната е добра опазеност на плодовете до 1,2 % червивост в третираните насаждения.

Брашнеста мана по праскова /*Sphaerotheca pannosa var. Persicae*/

Метеорологичните условия през изминалия период бяха благоприятни за развитието на брашнеста мана по прасковата. Извършени са едно-две третириания с цел опазване на реколтата. Отчетена е слаба степен на нападение от болестта в районите на Пазарджик и Сливен. В област Благоевград степента на нападение е първа (единични петна по листна петура) и от 3-7 % нападнати летораста.

Късно кафяво гниене /*Monilinia fructigena*/

В много райони на страната продължават растителнозащитните практики срещу патогена. Отчита се слаба степен на нападение в района на Пазарджик. Нападение от първа-втора степен е констатирано по летораста

и плодове в Благоевградския регион. Постигната е добра опазеност на прасковената реколтата до момента. Профилактично третиране при сливовите насаждения е извършено на 1,397 хил. ха в областите: Пазарджик и Търговище.

Бяла ръжда (цилиндроспориоза) по черешата и вишната /*Blumeriella jaarii*/
Масови прояви на бяла ръжда се наблюдават по чувствителните сортове череша, но последвалото топло и сухо време ограничи развитието на гъбната болест. Отчетеното нападение е от първа-втора степен (петна на 15 % от листата). След беритбата на плодовете е проведено третиране на 1,650 хил. ха в областите: Благоевград, Кюстендил, Пловдив и Разград.

ЛОЗЯ

Фенофаза:

(ВВСН 79-83) „Повечето от зърната се събират, грозда се затваря“ - „Зърната формират цвят“

Контрол на вредителите:

Шарен гроздов молец /*Lobesia botrana*/

През периода е установен начало на летеж на пеперудите от трето поколение в област Пазарджик. Масово излюпване на гъсениците от второ поколение е установено в областите: Бургас и Търговище. В района на Благоевград се наблюдава начало на излюпване на гъсениците от трето поколение. Извършено е второ третиране срещу второ поколение в областите: Благоевград, Бургас, Пазарджик, Сливен и Шумен. Първо третиране срещу трето поколение има в област Благоевград.

Жълт лозов акар /*Schizotetranychus viticola*/

Установено е масово вредна дейност на ларви в област Благоевград, където е извършено трето третиране.

Тетранихови акари /*Tetranychus spp.*/

В област Благоевград е установена вредна дейност на подвижни форми на тетранихови акари. Установеното нападение е над ПИВ - 4-5 броя подвижни форми на лист и до 15 % нападнати главини. Извършени са две третираня: първо третиране на 0,450 хил. ха и второ на 0,300 хил. ха.

Бяло дървесинно гниене (Еска) /гъби от род *Phaeoacremonium*/

В област Благоевград са установени симптоми на хроничната форма на патогена. Нападнатите летораста са 3-9 %.

Брашнеста мана /*Oidium tuckeri*/

Установени са първи прояви на болестта по зърната в областите: Бургас, Враца, Пазарджик, Стара Загора, Силистра и Търговище. Извършени са между химични третираня в различните области на страната.

Мана /*Plasmopara viticola*/

Установено е нападение по зърната в областите: Враца, Пазарджик и Силистра. Извършени са химични третириания в повечето области на страната.

Сиво гниене /*Botrytis cinerea*/

Установени са петна със спори по гроздовете от патогена в областите: Благоевград, Бургас и Силистра. Предпазно първо третиране е извършено на 11,695 хил. ха в областите: Благоевград, Бургас, Варна, Враца, Кърджали, Ловеч, Пазарджик, Пловдив, Русе, Силистра, Стара Загора и Ямбол. Второ третиране на 3,118 хил. ха е проведено в областите: Благоевград, Враца, Стара Загора и Силистра. Трето и четвърто третиране е проведено в област Благоевград.

КАРТОФИ

Фенофаза:

ВВСН (41-69) „Клубените достигат до 10 % от крайното си тегло“ - „Край на цъфтежа на първото съцветие “ **за късни сортове**

ВВСН (71-81) „10% от плодовете от първото плодообразуване достигат пълен размер (главно стъбло)“ - „Плодовете от първото плодообразуване са зелени все още, а семената са светло оцветени (главно стъбло)“ **за средно-ранни сортове**

ВВСН (91-99) „Начало на пожълтяване на листата“ - „Готов продукт за прибиране“ **за ранни сортове**

Контрол на вредителите:

Колорадският бръмбар /*Leptinotarsa decemlineata*/

Продължава развитието на неприятеля, като плътността му се контролира с редовна химична борба. До момента са третирани 6,168 хил. ха от един до пет пъти.

Зимен сив червей /*Agrotis segetum*/

През месец юли е отчетена поява и летеж на второ поколение на зимен сив червей в област Благоевград (АЕР Гоце Делчев и Разлог). Единични повреди от нощенки са констатирани в област Кюстендил.

Картофен молец /*Phthorimaea operculella*/

През месец юли, летежа на неприятеля, продължава да бъде слаб в областите: Благоевград и София област. От края на месеца се наблюдава увеличаване на летежа на картофения молец в област Кюстендил. Масов летеж на неприятеля по феромон се отчита в област Пазарджик. До момента е извършвано третиране срещу неприятеля в областите: Пазарджик и София област.

Листни въшки /*сем. Aphididae*/

Констатирано е масово размножаване на листните въшки по всички земеделски култури в област Смолян.

Кафяви листни петна /*Alternaria solani*/

Степента на нападение в област Благоевград се запазва - единични петна на отделни листа. Ниска е степента на нападение от патогена в областите: Кюстендил и Пазарджик. Подходящи условия за развитие и разпространение се наблюдава в София област, като отчетената степен на нападение е слаба до средна - единични петна на 20 % от растенията.

Картофена мана /*Phytophthora infestans*/

През първата половина на месец юли, в област Благоевград, се наблюдаваха благоприятни условия за проявление на болестта, като е проследено протичането на пети критичен период с продължителност от 6 дни. Отчетена е първа-втора степен на нападение по листата (единични петна до 30 % нападната листна маса). Масова поява е отчетена в област Смолян. Слаба е степента на нападение при средно-ранни и късни посеви с картофи отглеждани във високопланинската част на област Пазарджик. В София област е констатирана слаба степен на нападение. Проявление по стъблата се наблюдава в област Перник.